

DOSSIER LEDENWERVING

IJD

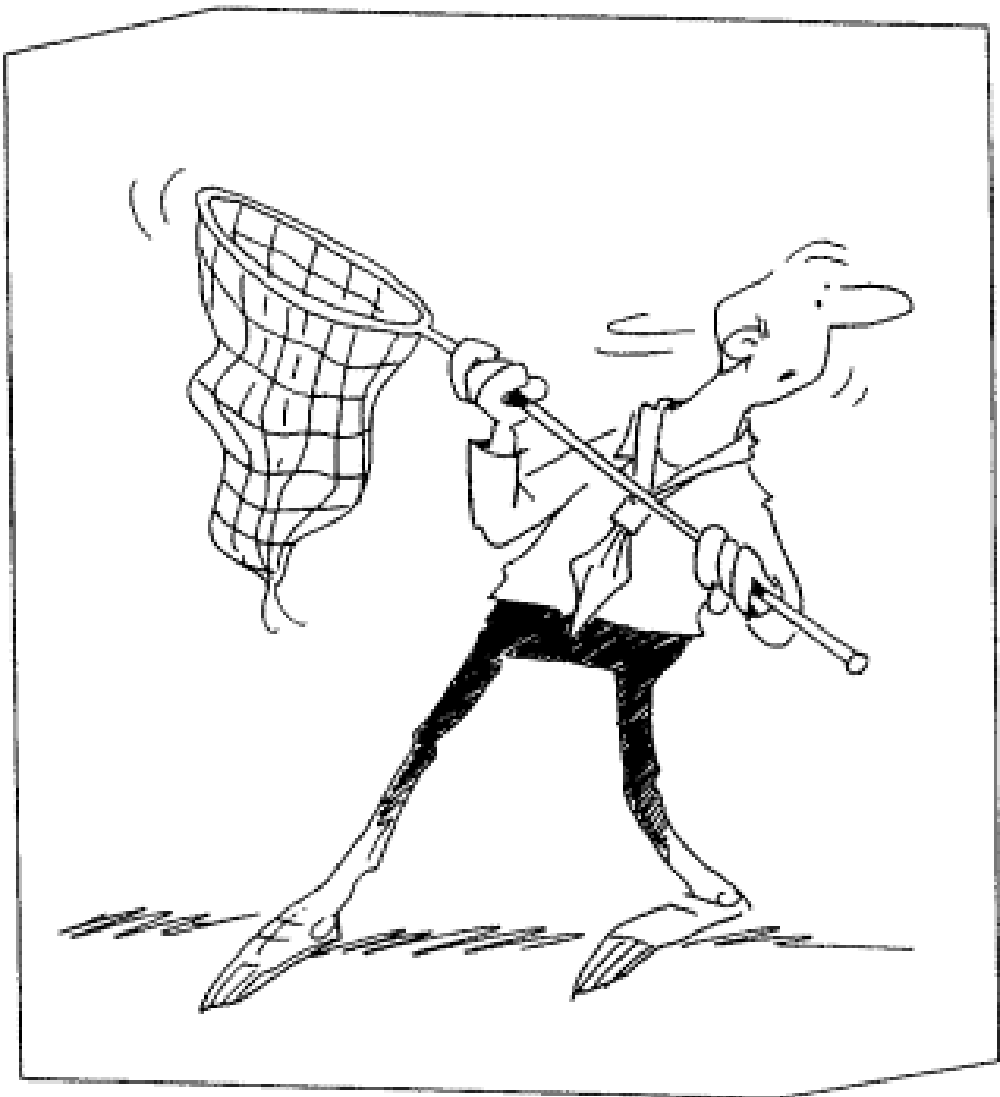
JONGERENPASTORAAL VLAANDEREN

Bij het opmaken van dit dossier maakten we gebruik van de kennis die rond dit onderwerp reeds aanwezig was bij Chirojeugd Vlaanderen (www.chiro.be)

INLEIDING

Aangezien jullie deze bundel lezen hebben jullie mogelijks moeite met het aantrekken van nieuwe leden of hebben jullie een leeftijdscategorie waar er weinig of geen leden meer zijn. Geen nood; met deze bundel willen wij jullie helpen om naar jullie werking te kijken en zelf een oplossing te vinden voor het probleem in jullie werking. We willen in dit bundeltje ook stilstaan bij het houden van je leden, want zonder hen is je werking ten dode opgeschreven.

We bespreken de volgende onderwerpen: nieuwe leden aantrekken, hoe promotie maken, uitstraling van je werking, ...

INHOUD

INLEIDING.....	2
1 TE WEINIG LEDEN?	4
1.1 HOE ZORG JE VOOR EEN INSTROOM VAN NIEUWE LEDEN?	4
1.1.1 JONGEREN BRENGEN JONGEREN MEE	4
1.1.2 TERUG NAAR DE KIEM: DE VORMELINGEN.....	4
1.1.3 BESTAANDE JEUGDWERK	5
1.1.4 WERVEN IN DE BUURT.....	5
1.1.5 WERVEN VIA OUDERS.....	6
1.1.6 ONBEWUSTE WERVING OP ACTIVITEITEN.....	6
1.1.7 WEBSITE.....	6
1.1.8 LAAT JE ZIEN ALS GROEP.....	7
1.1.9 KERKBEZOEK.....	7
1.1.10 HOU DE DREMPEL ZO LAAG MOGELIJK.....	7
2 HOE JE LEDEN HOUDEN?.....	8
2.1 HET BELANG VAN OUDSTE LEDEN	8
2.2.1 MOGELIJKE INITIATIEVEN:	8
2.2 AFHAKERS EN FREQUENT AFWEZIGEN	8
2.3 EEN GOEDE WERKING IS DE BASIS VOOR ALLES.....	9
2.2.2 PROGRAMMA.....	9
2.2.3 BEGELEIDERSHOUDING.....	11
2.2.4 LOKAAL	11
2.2.5 ZICH THUIS VOELEN	11
3 ACTIEPLAN VORMELINGEN WERVEN.....	13

1 TE WEINIG LEDEN?

Een aantal vragen aan het begin van dit hoofdstuk. Vragen waarover je met je medebegeleiders kan reflecteren.

- Staat jullie werking voldoende open?
- Is je werking bekend in je buurt?
- Welke 'naam' heeft je groep?
- Hoe verloopt het contact met de parochie?
- Hoe is het contact met de ouders?
- Hoe verloopt je werking? Staat iedere groep er met een goed programma?
- Wordt er op voorhand een jaarplanning gemaakt?

1.1 HOE ZORG JE VOOR EEN INSTROOM VAN NIEUWE LEDEN?

Instroom is voor een jongerenwerking noodzakelijk om te blijven bestaan. Het wegvallen van een aantal leeftijdscategorieën is een ernstige handicap voor een groep, o.a. wanneer de leiding moet afgelost worden.

Vergeet zeker niet dat hoe je ook werft, de boodschap van je groep belangrijk is. Jullie zijn plussers of Jokri-werkingen, het christelijke aspect is duidelijk aanwezig. Dit is een kracht! Kom hier mee naar buiten.

1.1.1 JONGEREN BRENGEN JONGEREN MEE

Heel het jaar door ben je bezig met het werven van nieuwe leden. Een goed uitgewerkt programma en enthousiaste begeleiders zorgen ervoor dat jongeren naar de pluswerking of Jokri-werking blijven komen en jongeren die enthousiast zijn brengen bijna automatisch andere jongeren mee. **Mond-tot-mond-reclame** blijft één van de belangrijkste manieren om nieuwe leden aan te trekken.

We stellen ook vast dat jongeren naar de pluswerking blijven komen omdat ze er goede vriendschappen aan overhouden. Jongeren hebben buiten de jongerenwerking meestal nog veel meer vrienden. Het organiseren van bijvoorbeeld een goed voorbereide **vriendjesdag** waarbij ieder lid een vriend of vriendin meebrengt is een manier om nieuwe jongeren warm te maken voor je werking. Ook familiale banden kunnen voor nieuwe leden zorgen. Broers, zussen, neven of nichten van leden zijn vaak al bekend met de werking en vinden daarom sneller hun weg naar de werking. Let hier wel op dat je ook nieuwe leden aanwerft die geen familie zijn anders heb je binnen enkele jaren een probleem als er geen andere broers of zussen meer zijn.

1.1.2 TERUG NAAR DE KIEM: DE VORMELINGEN

De oorsprong van de plussers/Jokriwerking ligt hier. Het blijven samenkomen rond de basis die gelegd is tijdens de vormselcatechese was de ontstaansreden van de plussers/Jokriwerking. Veel plussers/Jokrigroepen hebben echter niet

meer die link met de vormelingen en zijn veel meer een werking op zich. Het organiseren van een plussers/Jokrinamiddag, een dankviering of iets dergelijks in samenwerking met de vormselcatechisten is dan mogelijk een eerste stap om die band terug aan te halen en vormelingen te laten kennis maken met de werking. Je kan ook even polsen bij de catechisten welke vormelingen er interesse zouden hebben voor de plussers/Jokri. Doordat niet alle jongeren op dezelfde leeftijd altijd dezelfde interesses hebben, loont het de moeite de vormelingen van het jaar daarvoor nogmaals uit te nodigen.

DE AFTELKALENDER

De jongeren uit de vormselcatechese warm houden in de vakantieperiodes wanneer er geen activiteiten zijn, werkt stimulerend en wervend!

Een leuk idee is een aftel(scheur)kalender. Wanneer je hem aantrekkelijk maakt en leden hem gebruiken, blijven ze gefocust op je werking. Vergeet niet de eerste plussersactiviteit te vermelden met contactgegevens, de plaats, de dag en het uur.

1.1.3 BESTAANDE JEUGDWERK

Putten uit het bestaande jeugdwerk is ook een manier om leden te werven. De plussers/Jokriwerking verschilt van het jeugdwerk van Chiro of Scouts. De frequentie van de activiteiten ligt anders, de inhoud van de activiteiten is verschillend en de activiteiten vallen vaak op een ander moment. Waarom zou een jongere dan geen lid kunnen zijn van zowel een plusgroep als van een andere jeugdbeweging? Deze kwestie ligt echter dikwijls gevoelig bij de bestaande jeugdverenigingen. Zij kunnen het gevoel krijgen dat de plussers/Jokri in hun vaarwater zitten. Schets op de jeugdraad een duidelijk beeld van je pluswerking en van je bedoelingen.

1.1.4 WERVEN IN DE BUURT

Om te werven is bekend zijn in de buurt cruciaal. Probeer 'bekend' te zijn in een buurt door er te adverteren (flyers, affiches, plaatselijke bladen,...). Een affiche met een aantrekkelijke slogan maken, flyers verspreiden of een actie houden, zorgt voor meer bekendheid in de omgeving van de plussers/jokrigroep en kan de interesse wekken van nieuwe jongeren.

1.1.4.1 WAAR LET JE OP?

- Hou het kort en krachtig.
- Zorg voor gestructureerde en overzichtelijke informatie: wat, wanneer, waar, wie,...

- Lay-out is belangrijk, zorg dat het opvalt. Je moet de aandacht vatten. Foto's kunnen hierbij helpen.
- Hou de contactdrempel zo laag mogelijk. Geef dus naast een telefoonnummer ook een website of mailadressen.

1.1.4.2 WAAR KAN JE MET JE ACTIE TERECHT?

Overall waar jongeren komen, kan je hen proberen te bereiken. Op school, in het jeugdhuis, in de sportvereniging, andere jeugdverenigingen of op andere populaire jongerenplekken. Je kan natuurlijk ook terecht in de brievenbussen van de buurtbewoners. Vergeet zeker ook de kerk en de parochiezaal niet. En leg flyers zeker ook op parochiefeesten. Met een digitale folder kan je zeker ook terecht op de website van de jeugddienst. Probeer ook eens een artikel te posten in het plaatselijke parochieblad of in de blaadjes van organisaties in de buurt (KWB, KVLV, Oxfam-Wereldwinkels,...)

1.1.5 WERVEN VIA OUDERS

Durf ouders in te schakelen bij een wervingsactie. Soms is het moeilijk om andere jongeren mee te krijgen. Ouders kunnen hier als brugfiguur fungeren. Als ouders enthousiast zijn kunnen ze andere ouders ook overtuigen en kan er misschien een taxidienst ontstaan, als de lokalen wat verder afgelegen zijn. Durf ouders ook in te schakelen voor bijzondere activiteiten. Zeker weten dat er mama's of oma's zijn die voor Lichtmis mee pannenkoeken willen bakken.

1.1.6 ONBEWUSTE WERVING OP ACTIVITEITEN

Parochiefeesten, feesten van de parochiezaal, tijdens acties van Broederlijk Delen of welzijnzorg, een plaatselijke kerstmarkt,... Zorg ervoor dat je met je werking aanwezig bent en duidelijk zichtbaar bent. Onbewust zal je interesse wekken van toevallige passanten. Tijdens zulke momenten mag je zeker ook ouders aanspreken en op die manier adressen van kinderen verzamelen.

FOTO'S

Toon een selectie van leuke foto's van voorbije activiteiten, dit spreekt aan.

1.1.7 WEBSITE

Vandaag de dag kan je bijna alles en iedereen vinden op het internet. Heeft jullie werking een eigen website? Een goed uitgebouwde website zorgt ervoor dat je bezoekers een positief beeld krijgen van je werking. Vraag zeker eens bij je leden of er iemand kan helpen bij het uitbouwen van de website.

1.1.8 LAAT JE ZIEN ALS GROEP

Jongeren hebben een groep nodig waarmee ze zich kunnen identificeren. Kledij wordt vaak gebruikt om dit te uiten. IJD jongerenpastoraal Vlaanderen speelden hierop in door een **IJD-trui** te ontwerpen die je kan aankopen bij iedere afdeling. Als groep kan je het eigen groepslogo op deze trui laten bedrukken. Deze trui zorgt er ook voor dat je zichtbaar bent in het straatbeeld.

Als jongeren en hun ouders niet weten dat je bestaat, kunnen ze ook niet bij jullie groep aansluiten. Zorg er dus voor dat je voldoende zichtbaar bent. Meer informatie vind je onder 1.1.5 werven in de buurt.

1.1.9 KERKBEZOEK

Plan zeker ook een kerkbezoek met jullie groep en laat jullie zien. In de kerk zitten ook veel oma's en opa's van potentiële nieuwe deelnemers. Misschien mag je ook iets vertellen over jullie werking na de viering, spreek de pastoor hier zeker over aan.

1.1.10 HOU DE DREMPEL ZO LAAG MOGELIJK

Geld mag nooit een drempel zijn. Wanneer je lidgeld vraagt, geef dan telkens goed aan waarvoor je het geld gebruikt – de verzekering van IJD bijvoorbeeld. Probeer een solidariteitskas te hebben voor jongeren die het financieel moeilijk hebben.

2 HOE JE LEDEN HOUDEN?

Leden werven doe je gedurende het hele jaar. Werven eindigt niet als je nieuwe leden veroverd hebt. Op dat moment moet je de leden namelijk houden. Als je ervoor kan zorgen dat je leden blijven dan vorm je na verloop van tijd een oase voor nieuwe leden. Twee belangrijke redenen waarom jongeren naar de werking blijven komen is omdat ze daar hun vrienden ontmoeten en omdat ze er zichzelf kunnen zijn. Zorg er dus zeker voor dat deze dingen bewaard worden.

2.1 HET BELANG VAN OUDSTE LEDEN

De oudste leden zijn de plusbegeleiders van de toekomst. Bovendien kijken de jongste leden vol verwachting op naar de oudste leden. Juist omdat je met hen al zoveel jaren onderweg bent, kan je boeiende en unieke activiteiten houden. Onrechtstreeks stimuleren ze de jongeren. Voor hen is het een uitdaging dit binnen enkele jaren ook te mogen en te kunnen ervaren. Zij kunnen al voorbereid worden op wat hen te wachten staat als begeleider.

2.2.1 MOGELIJKE INITIATIEVEN:

- Laat hen tijdens een activiteit eens meedraaien als begeleider van de jongste leeftijdsroep, hun eigen leeftijdsgroep, voor de vormelingen.
- Deel duidelijk de verwachtingen van een begeleider mee en praat er met hen over. Betrek hen in het werk achter de schermen: bijvoorbeeld vergaderingen, organisatie, opruim.
- Laat hen de cursus animator volgen. Voer een voorbereidingsjaar/engagementsjaar voor de oudste leden in.
- Pols naar wat plusser-zijn betekent voor hen en geef hen nog wat extra plussers/Jokrivisie mee.
- Spreek hen op hun verantwoordelijkheidszin aan.
- Laat hen activiteiten mee evalueren en voorstellen doen voor nieuwe activiteiten.

2.2 AFHAKERS EN FREQUENT AFWEZIGEN

Jongeren haken nooit zomaar af. Ze kunnen voor zichzelf meestal goed argumenteren waarom ze niet meer naar een activiteit komen. Daarom is het zinvol om persoonlijk contact op te nemen met de afhakers. Misschien wijzen ze je wel op enkele elementen in je ledenwerking die voor verbetering vatbaar zijn. Soms kunnen enkele kleine aanpassingen voor de jongeren een groot verschil betekenen: een warmer onthaal, andere manier om groepen in te delen, meer variatie in het aanbod, een uitnodiging waarin het programma staat, ...

Datzelfde geldt ook voor jongeren die slechts sporadisch opdagen en waarschijnlijk uiteindelijk afhaken. Hier kan ook iets anders meespelen: de

talrijke andere bezigheden van jongeren. Kregen ze een jaarkalender? Hoe lang op voorhand krijgen ze de uitnodiging? Wordt deze enkel gemaïld of zit ze ook in de brievenbus zodat ouders mee geïnformeerd zijn? Uiteraard kunnen er ook meer fundamentele problemen opduiken. Jongeren komen (in de eerste plaats) voor de groep. Indien er in de groep dingen fout lopen, haken de jongeren af: klikjesvorming, uitsluiting, verbaal uit de boot vallen, ... Ook rokers, alcohol, drugs kunnen jongeren er van weerhouden om nog naar de werking te komen (al dan niet onder invloed van de ouders). Daarnaast is ook het aanbod bepalend: pure ontspanning vinden ze elders ook en les krijgen ze al op school. Een goede werking heeft een zinvol, gevarieerd aanbod. Redenen waarom jongeren afhaken kunnen wegvallen. Het kan dus zinvol zijn om hen bij het begin van een werkjaar opnieuw te contacteren.

Algemeen geldt dat wanneer jongeren afwezig zijn je best eens contact met hen opneemt. Het komt zeer goed over als je hem of haar laat weten dat je hem of haar gemist hebt. Het is belangrijk om te voorkomen dat er nog meer leden (vriendjes) afhaken.

2.3 EEN GOEDE WERKING IS DE BASIS VOOR ALLES

De belangrijkste twee aspecten die een goede werking garanderen zijn het programma en de begeleidershouding.

2.2.2 PROGRAMMA

Het programma dat je aan de jongeren aanbiedt is van groot belang. Wanneer je onvoorbereid bent of met activiteiten afkomt waar jongeren geen boodschap aan hebben, dan gaan ze zich vervelen en haken ze af. Steek dus voldoende tijd in de voorbereiding van een programma. De beste activiteiten zijn:

- Afwisselend: creatief, sportief, actief, ontspannend, rustig, diepgaand, ...
- Geschikt en aangepast aan de leeftijd. +12 jarigen houden meer van actieve dingen en +16-jarigen houden van een diepgaand gesprek als ze dat in de voorbije jaren al gedaan hebben.
- Aangepast aan hun geslacht en hun achtergrond: activiteiten rond Allerheiligen of Valentijn kunnen gevoelig liggen.
- Liefst ingekleed in een thema
- Aangepast aan de periode van het werkjaar
- Afgestemd op de interesse van de leden: geef je leden inspraak in het activiteitenprogramma
- Inhoudelijk en inspirerend. Jongeren komen naar de plusserswerking of jokri omdat het over geloof mag gaan. Vergeet deze pijler niet.

IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen wil plaatselijke groepen heel graag **ondersteuning op maat** bieden bijvoorbeeld bij het uitwerken van

programma's of jaarkalenders. Doe gerust beroep op één van onze professionele stafmedewerkers; ze helpen je graag verder. Het zal jullie veel denkwerk besparen en zo kunnen jullie je concentreren op het geven van de activiteit.

Aangesloten groepen krijgen ook ieder jaar een map vol uitgewerkte, kant en klare **methodieken**, die voor elke groep bruikbaar zijn.

Naast de hulp van de medewerkers kan je ook terecht in de verschillende **documentatiecentra**, kom er zeker eens grasduinen tussen de verschillende methodieken, spelen en boeken. Je vindt er zeer veel informatie en nieuwe ideeën voor het uitwerken van programma's.

Gedurende het jaar worden op verschillende plaatsen ook **vormingen** gegeven; via de website van IJD kom je hier meer over te weten.

2.2.3 BEGELEIDERSHOUDING

Naast een goed programma is de manier waarop je als begeleider het brengt ook heel belangrijk. Breng je het enthousiast? Kijken de leden naar je op? Doe, praat, handel je op een manier die aansluit bij de leeftijdsgroep? Ben je authentiek en geloofwaardig? Maak je tijd vrij voor een gesprek met je leden? Ben je consequent?

Een goede begeleidestijl aanhouden is niet eenvoudig! Je moet een stuk talent hebben en vooral de bereidheid om jezelf bij te schaven.

Ieder jaar organiseert IJD jongerenpastoraal Vlaanderen een **cursus animator en hoofdanimator**. Wil je jezelf extra vorming aanbieden, dan kan je deze zeker volgen. Het is zeker en vast een meerwaarde voor de hele groep.

2.2.4 LOKAAL

Naast een sterk programma en een goede begeleidershouding is goede infrastructuur ook belangrijk. Zorg ervoor dat je lokaal gezellig, veilig en gebruiksvriendelijk is. Uit ervaring weten we dat dit niet gemakkelijk is. De meeste groepen hebben geen eigen lokaal. Probeer toch een vaste plaats uit te kiezen voor jullie bijeenkomsten en probeer hier goede afspraken te maken. Zorg er zeker voor dat je een contract hebt.

2.2.5 ZICH THUIS VOELEN

Nieuwe jongeren gaan zich snel thuis voelen in de werking. Toch zijn er een aantal dingen die je kan doen om dit proces goed te laten verlopen.

- Zorg voor een warm onthaal, maak zeker ook een praatje met de ouders.
- Zorg voor kennismakingsspelen (bij IJD kan je hele kennismakingskoffer ontlenen)
- Zorg voor een duidelijke opening en slot van je activiteit.
- Hou rekening met examens van je leden en supporter voor de examens van je leden.
- Hou een verjaardagskalender bij en zorg voor een kleine attentie in de buurt van de verjaardag van één van je leden. (dit kan ook via Facebook.)

2.2.5.1 GEMENGDE GROEPEN

Jongeren voelen zich pas echt goed in een groep als ze ook jongeren van het zelfde geslacht vinden in hun groep. Een pluswerking die voor het merendeel uit jongens of meisjes bestaat, moet overwegen op zoek te gaan naar leden van het

minder vertegenwoordigde geslacht. Gemengde groepen hebben vaak meer kans op een langdurig bestaan. Een groep die hoofdzakelijk uit jongens bestaat, trekt minder vlot meisjes aan waardoor de situatie zich bestendigt. Een groep die een vrij gelijke verdeling heeft tussen jongens en meisjes, kan leden werven uit een ruimer publiek en zal minder snel kampen met problemen op het gebied van leden. Je kan dit probleem oplossen door alle punten van ledenwerving toe te passen en door opnieuw op zoek gaan naar jongeren. Maar zorg ook dat er een goede verdeling is in geslacht tussen de begeleiders. Ook dat is enorm belangrijk om een goede verdeling te krijgen van je leden.

2.2.5.2 LEEFTIJDGROEPEN

Het vinden van leeftijdsgenoten is ook heel belangrijk om er voor te zorgen dat jongeren zich goed voelen in een groep.

Afhankelijk van het aantal leden wordt er gewerkt met één, twee, drie of meer groepen. Aan het werken met slechts één groep zijn nadelen verbonden. Het leeftijdsverschil tussen de jongste en de oudste leden is te groot. De jongsten zijn 12-13 jarigen die na hun vormsel in de werking gestapt zijn, terwijl de oudsten 17-18 jarigen zijn die bijna klaar zijn om zelf begeleiding te worden. Er is tussen hen zo'n groot verschil in interesses en leefwereld dat het moeilijk is om een coherente groep te vormen. De één wil spelen terwijl de ander soms liever een goed gesprek voert. Bij 12-13 jarigen gaat een gesprek over relaties eerder over vriendschap terwijl het bij 17-18 jarigen ook over liefde en seksualiteit kan gaan. Dat leden hierop afhaken is niet ondenkbaar, daarom is het vaak beter om een opsplitsing te maken in leeftijdsgroepen. Afhankelijk van het aantal leden in je totale werking kan je de deelgroepen verder opdelen. Bij oudere leeftijdsgroepen is een minimum van 8 leden in een groepje voldoende om een gesprek te voeren. Bij de jongere leeftijden moet de groep groter zijn om een geanimeerd spel te kunnen spelen. Je kan daarom bv. de eerste twee jaar samen zetten als één groep en pas vanaf het derde jaar splitsen per leeftijd.

Als je niet de mogelijkheid hebt om je groep het hele jaar door op te splitsen kan je samen met de groep starten en tijdens een activiteit opsplitsen in twee groepen om zo op een thema dieper in te gaan volgens leeftijd.

3 ACTIEPLAN VORMELINGEN WERVEN

STAP 1: CONTACT MET DE CATECHESEPLOEG

Mail of telefoneer met de verantwoordelijke van de catechese in jullie buurt en vraag of jullie de plusserswerking/Jokri mogen voorstellen. Vraag of je eventueel kan helpen bij de organisatie van de catecheseactiviteit.

STAP 2: GA LANGS OP EEN CATECHESEACTIVITEIT

Zorg dat je jullie groep op een ludieke en actieve manier kan voorstellen.

STAP 3: DOE IETS EXTRA!

Zorg voor een klein aandenken dat de vormelingen mee naar huis kunnen nemen.

STAP 4: OUDERS WARM MAKEN

Probeer na de catechese ook een praatje te maken met de ouders. Vertel hen over jullie werking en geef hen informatie mee.

STAP 5: DE TOEKOMST

Onderhoud het contact dat jullie met de catechesewerking hebben. Bied zeker ook aan om het volgende jaar een activiteit mee te begeleiden (bijvoorbeeld op het vormelingenweekend).

Ga ook zeker naar de vormselviering en doe je groeps-t-shirt of -trui aan.

*Bij het opmaken van dit dossier maakten we gebruik van de kennis die rond dit onderwerp reeds aanwezig was bij **Chirojeugd Vlaanderen** (www.chiro.be)*